

Na osnovu člana 28. Statuta Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja, Senat Univerziteta na redovnoj sjednici održanoj 4.3.2011. godine usvaja

**PRAVILNIK
O SISTEMU ZA KVALITET
UNIVERZITETA ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT BANJA LUKA**

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom definiše se politika obezbjeđenja kvaliteta i propisuju se područja vrednovanja, organizacija i djelovanja sistema za kvalitet Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2.

Cilj sistema za kvalitetu je izgradnja institucijskih mehanizama za sistemsko vrednovanje i koordiniranje inicijativa i razvojnih programa s trajnom svrhom osiguranja i unapređenja kvaliteta, te promocije visokih standarda profesionalnog i stručnog razvoja učesnika u svim područjima djelovanja Univerziteta.

Član 3.

Organizacija i standardi djelovanja sistema za kvalitetu podliježu načelima, kriterijima i mjerilima vrednovanja efikasnosti svih naučno-nastavnih programa rada i studijskih programa. U sistemu vrednovanja uvažavaju se posebnosti djelokurga rada svake pojedine organizacione jedinice Univerziteta.

II POLITIKA KVALITETA I PROCEDURE ZA OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

Član 4.

Politika kvaliteta gradi se u svim aspektima djelovanja i kroz sve normative akte. Politikom kvaliteta jasno se utvrđuju zasebne procedure za obezbjeđivanje kvaliteta:

- nastavnog procesa sa specijalnim fokusom na postignuća studenata,
- naučno-istraživačkog rada,
- upravljanja
- administracije i
- učestvovanja studenata u upravljanju Univerzitetom.

Član 5.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta nastavnog procesa bliže definiše Pravilnik o organizaciji obrazovnog rada i Pravilnik o ocjenjivanju.

Član 6.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta naučno-istraživačkog rada definiše bliže Pravilnik o organizaciji naučno-istraživačkog rada.

Član 7.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta upravljanja bliže definišu Poslovnih o radu skupštine, Poslovnik o radu upravnog odbora, Poslovnik o radu senata i Poslovnik o radu naučno-nastavnog vijeća.

Član 8.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta administracije bliže definiše Poslovnik o radu studentske službe.

Član 9.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta učestvovanja studenata u upravljanju univerzitetom bliže određuju Pravilnik o izboru predstavnika studenata u Savjet studenata i organe upravljanja, Poslovnik o radu studentskog savjeta i Pravilnik o studentskoj anketi.

III KORISNICI SISTEMA ZA KVALITET

Član 10.

Svi učesnici Univerziteta (studenti, nastavnici, administrativno-tehničko osoblje, uprava) smatraju se unutrašnjim korisnicima sistema za kvalitet i izvršiocima osiguranja i unapređenja kvaliteta Univerziteta.

Član 11.

Vanjski korisnici (drugi nivoi sistema obrazovanja, privredni subjekti, lokalna uprava, zdravstvene ustanove itd.) uključeni su u provjeru valjanosti, svrsishodnosti i kvaliteta rada Univerziteta, a kao izvor podataka za vrednovanje i kao sastavni dio organizacione jedinice sistema za kvalitet Univerziteta.

IV PODRUČJA VREDNOVANJA SISTEMA ZA KVALITET

Član 12.

Područja vrednovanja sistema za kvalitet su:

- pravila i postupci u trajnom osiguranju i unaprjeđenju kvaliteta Univerziteta;
- promjena sistema na svim nivoima spoljne i unutarašnje provjere (samoevaluacije);
- status studijskih programa;
- upis studenata na studijske programe;
- proces učenja i rad nastavnog osoblja;
- proces vježbi i rad asistenata;
- proces vrednovanja studentskog rada;
- informisanost;
- opremljenost za obrazovanje i naučno-istraživačku djelatnost;
- informatička opremljenost i aktuelnost informacijskog sistema;
- administrativno-tehnički resursi;
- nadogradnja u primjeni akademskih standarda;
- nadogradnja u primjeni studentskog standarda;
- rad koordinatorske i studentske službe;
- rad biblioteke;
- javnost djelovanja.

V ORGANIZACIJA SISTEMA ZA OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

Član 13.

Organizacione jedinice sistema za kvalitet Univerziteta su:

- Komisija za kvalitet Univerziteta;
- Centar za unapređenje kvaliteta Univerziteta.

Organizacione jedinice sistema za kvalitet djeluju integrisano i dijele odgovornost za osiguranje i unaprjeđenje kvaliteta na svim područjima djelovanja Univerziteta, uz punu saradnju s direktorom, rektorom i upravnim odborom Univerziteta.

Član 14.

Komisija za kvalitet Univerziteta (u nastavku: Komisija) osniva se ovim Pravilnikom.

Član 15.

Sastav Komisije je sljedeći:

1. Prorektor za nastavu i/ili naučno-istraživački rad i/ili međunarodnu saradnju;
2. Koordinator Centra za unapređenje kvaliteta;
3. Direktor Univerziteta;
4. Predsjednik upravnog odbora;
5. Najmanje po jedan nastavnik sa svake organizacione jedinice;
6. Najmanje po jedan saradnik sa svake organizacione jedinice;
7. Rukovodilac studentske službe;
8. Najmanje po jedan predstavnik studenata sa svake organizacione jedinice (sa svakog ciklusa studija).

Komisija iz svog sastava bira predsjednika i zamjenika predsjednika.

Mandat članova Komisije traje 4 godine, osim mandata predstavnika studenata koji je 1 godina.

Član 16.

Osnovne nadležnosti i odgovornosti Komisije su:

1. upravlja sistemom za kvalitet Univerziteta,
2. učestvuje u stateškom planiranju čiji je nosilac upravni odbor,
3. donosi odluke o smjernicama i postupcima osiguranja i unapređenja kvaliteta,
4. predlaže rektoru i senatu konkretne projekte i aktivnosti iz oblasti osiguranja kvaliteta,
5. podstiče inovacije i razvoj u svrhu osiguranja i unapređenja kvaliteta.
6. osigurava djelotvornost postupka unapređenja kvaliteta i kontroliše efikasnost provođenja internih mehanizama za osiguranje i unaprjeđenje kvaliteta na studijskim programima Univerziteta.

Član 17.

U skladu s nadležnostima iz člana 16. ovog Pravilnika, Komisija redovno i najmanje dva puta godišnje (jednom u semestru) podnosi izvještaj o svom radu i efikasnosti djelovanja svih organizacionih jedinica sistema za kvalitet upravnom odboru, direktoru i senatu univerziteta.

Član 18.

Komisija, u saradnji s rektorom, uređuje javnost rada i podataka na nivou studijskih programa cijelog Univerziteta.

Član 19.

Centar za unapređenje kvalitete Univerziteta (u nastavku: Centar) je organizaciona jedinica Senata.

Član 20.

Centar čine:

1. Koordinator Centra i
2. Stručni saradnici centra.

Član 21.

Osnovne nadležnosti i odgovornosti Centra su:

1. u saradnji s Komisijom, razvija mrežu za upravljanje i unapređenje kvaliteta Univerziteta i integrisanje u nacionalnu mrežu za unapređenje kvaliteta,
2. u saradnji s Komisijom, pokreće i koordinira inicijativu i provođenje razvojnih programa u svrhu kontinuisanog osiguranja i unapređenja kvaliteta,
3. utvrđuje karakteristične indikatore kvaliteta i organizuje njihovno sistemsko praćenje,
4. podstiče i organizuje stalne rasprave o kvalitetu, širenje kulture kvaliteta u akademskoj i neakademskoj javnosti,
5. predlaže standarde i kriterije kvalitetnog funkcionisanja organizacionih jedinica Univerziteta,
6. razvija postupke spoljnog i unutrašnjeg vrednovanja, metode za istraživanja različitih aspekata kvaliteta obrazovanja, kao i različitih ciljnih populacija (studentata, nastavnika, administrativnog osoblja, rukovodioca, poslodavaca, javnog mnjenja),
7. provodi analize i prikuplja informacije o kvalitetu od svih korisnika sistema,
8. istražuje uzroke nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja,
9. uspostavlja sistem interne kontrole, kao i osnovne pretpostavke upravljanja kvalitetom,
10. osigurava povratne informacije od studentata i usmjerava njihove sugestije, prijedloge i kritike,
11. podstiče i organizuje stručno usavršavanje nastavnika, saradnika, rukovodioca i administrativnog osoblja, organizuje, provodi i obrađuje ankete studentata vezano za kvalitet rada profesora i asistenata.

Nadležnosti, poslovne zadatke i područje djelovanja Centra detaljno definiše Pravilnik o nadležnostima, poslovnim zadacima i području djelovanja Centra za unapređenje kvaliteta, koji predstavlja dodatak ovom Pravilniku.

Član 22.

Centar saraduje sa svim organizacionim jedinicama Univerziteta koje vode i usklađuju poslove organizacije i razvoja studija na Univerzitetu.

U programe Centra uključuju se studenti naročito kroz:

- raspravu o kvalitetu na Univerzitetu,
- provođenje anketa i sl.

Član 23.

Centar, u saradnji s Komisijom, izrađuje godišnji i dugoročni plan aktivnosti. Centar djeluje u skladu s Planom, nakon što ga Senat usvoji.

Centar o svom radu podnosi izvještaj Komisiji za kvalitet, direktoru i senatu Univerziteta, redovno i na njihov zahtjev odnosno prema potrebi.

Član 24.

Komisija za kvalitet Univerziteta prati unapređenje kvaliteta na Univerzitetu.

Član 25.

Kvalitet na Univerzitetu provodi se u skladu s evropskim standardima i odlukama Vlade Republike Srpske.

Član 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanjem od strane Senata Univerziteta, čime prestaje da važi ranije usvojeni Pravilnik o sistemu za kvalitet.

Senat će članove Komisije imenovati najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja ovog Pravilnika.

Broj:

Predsjedavajući Senata

prof. dr Žarko Pavić

**DODATAK
PRAVILNIK
O NADLEŽNOSTIMA, POSLOVNIM ZADACIMA I
PODRUČJU DJELOVANJA CENTRA ZA UNAPREĐENJE KVALITETA**

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se određuju nadležnosti, poslovni zadaci i područje djelovanja Centra za unapređenje kvaliteta na Univerzitetu za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka.

Član 2.

Centar za unapređenje kvaliteta na Univerzitetu (u nastavku: Centar), kao operativni organ, zadužen je da prati, predlaže, implementira i kontroliše primjenu Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u BiH, usvojenom na Savjetu ministara BiH (objavljeno u "Službenom glasniku BiH", broj 13/08).

Član 3.

Centar je dužan da prati, predlaže i realizira interno osiguranje kvaliteta navedeno u Standardima 1.1. do 1.8. Centar za osiguranje kvaliteta je dužan da predlaže mjere i pripremi Univerzitet za eksterno osiguranje kvaliteta od 2.1 do 2.7.

Član 4.

U izvršavanju svojih poslova i nadležnosti iz člana 2 i člana 3 ovog Pravilnika, Centar će ostvariti punu saradnju i koordinaciju sa menadžmentom Univerziteta kao i Komisijom za kvalitet na Univerzitetu.

Član 5.

U ostvarivanju standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta, Centar će primjenjivati i koristiti već usvojene dokumente:

- Statut Univerziteta sa studijskim programima,
- Pravilnik o organizaciji obrazovnog rada,
- Pravila studiranja sva tri ciklusa,
- Pravilnik o sistemu za kvalitetu,
- Priručnik za osiguranje kvaliteta,
- Kodeks ponašanja i poslovna etika,
- Pravilnik o studentskoj anketi, i sl.

II STANDARDI I SMJERNICE ZA INTERNO OSIGURANJE KVALITETA

Član 6.

Standard 1.1. zahtijeva da se ima, objavi i učini dostupnim svim zainteresovanim:

- zvanična strategija Univerziteta,
- politika i procedure osiguranja kvaliteta,
- vizija, misija i ciljevi poslovanja.

Član 7.

Standard 1.2. zahtijeva procedure i usvajanje:

- studijskih programa,
- ciljeve programa,
- veze s privredom i moguće zapošljavanje,

- popularnost programa kod studenata,
- procenat svršenih studenata i prosječno trajanje studija,
- ukupan broj svršenih studenata u odnosu na broj upisanih,
- broj zaposlenih u odnosu na ukupan broj svršenih studenata,
- dodijeljena kvalifikacija (zvanje, titula, stepen, dodatak diplomi, osnovna diploma).

Član 8.

Standard 1.3. predviđa procedure za ocjenjivanje studenata:

- jasne, transparentne i nepristrasne,
- metode ocjenjivanja,
- vrijeme i mjesto ocjenjivanja,
- žalbene procedure,
- mogućnost ponovnog ocjenjivanja (popravni).

Član 9.

Standard 1.4. podrazumijeva osiguranje kvalificiranog i kompetentnog nastavnog kadra za vršenje nastave:

- imati kriterije zapošljavanja,
- imati kriterije za izbore i unapređenje nastavnog kadra,
- redovno pratiti kvalitet i evaluaciju nastavnog kadra,
- osigurati kadrovsku arhivu,
- provoditi ankete studenata,
- analiza potreba nastavnog kadra.

Član 10.

Standard 1.5 predviđa praćenje i korištenje prostorija, opreme i objekata u kojima se održava nastava i vježbe:

- revizija inventara resursa,
- plan investiranja u resurse,
- planovi akcija za unaprđenje,
- mišljenje osoblja i studenata.

Član 11.

Standard 1.6 predstavlja uspostavu mehanizama za prikupljanje, analizu i upotrebu pri upravljanju studijskim programima i drugim aktivnostima:

- omjer nastavnika i studenata,
- profil studentske populacije,
- napredak i uspjeh studenata (individualno),
- konačna stopa diplomiranja,
- dužina studiranja,
- zadovoljstvo studenata sa studijem,
- stopa uspješnosti studenata za svaku akademsku godinu,
- stopa zaposlenosti diplomiranih studenata.

Član 12.

Standard 1.7. podrazumijeva redovno objavljivanje informacija o svim programima, zvanjima i slično:

- procedure nastave, učenja, ocjenjivanja,
- prezentacije za buduće studente,
- štampani materijali (prospekti),
- web stranica (redovno ažurirana),
- broj posjetitelja na web stranici,

- kontakti sa medijima,
- registar diplomiranih studenata – Alumni,
- transparentna pravila i svi propisi.

Član 13.

Standard 1.8. podrazumijeva interno osiguranje kvaliteta i pružanje pouzdane osnove za proces eksternog osiguranja kvaliteta:

- izvještaj o samoevaluaciji,
- kvalitetno interno praćenje kvaliteta,
- priprema za posjetu eksternih grupa za evaluaciju,
- redovno izvještavanje Senata.

III STANDARDI I SMJERNICE ZA EKSTERNO OSIGURANJE KVALITETA

Član 14.

Standard 2.1. podrazumijeva pripremu za eksternu evaluaciju:

- da li su usaglašeni i objavljeni kriteriji i procedure za eksterno osiguranje kvaliteta,
- da li je sažet opis procedura i potrebna dokumentacija.

Član 15.

Standard 2.2. podrazumijeva eksterni pregled:

- izvještaj o samoevaluaciji,
- posjeta Univezitetu i provjera tačnosti izvještaja o samoevaluaciji,
- izvršiti dodatne provjere eksternih stručnjaka,
- naknadne aktivnosti eksternih stručnjaka.

Član 16.

Standard 2.3. podrazumijeva da Izvještaj o evaluaciji (eksterni) treba biti dostupan javnosti (na web stranici) i da bude napisan jasno i razumljivo.

Član 17.

Standard 2.4. podrazumijeva procese osiguranja kvaliteta koji sadrži eksterne preporuke:

- plan naknadnih aktivnosti po preporukama eksternih stručnjaka,
- zadaci, nosioci, rokovi i odgovornosti.

Član 18.

Standard 2.5. podrazumijeva periodično vršenje eksternog osiguranja kvaliteta:

- vremenski okvir,
- definisani ciklus eksternog osiguranja kvaliteta.

Član 19.

Standard 2.6. precizira tijela zadužena za eksternu kontrolu, a koja trebaju biti formalno priznata.

Član 20.

Standard 2.7. podrazumijeva da eksterna Agencija za osiguranje kvaliteta mora biti nezavisna i da ne podliježe utjecajima trećih strana.

III ZAKLJUČNE ODREDBE

Član 21.

Uspostava sistema za osiguranje kvaliteta u najboljem je interesu Univerziteta, jer daje relevantne informacije o visokom obrazovanju i diplomama, a od koristi su studentima, akademskim radnicima, kao i firmama koje će zaposliti svršene studente.

Član 22.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja Pravilnika o sistemu za kvalitet, čije je dodatak.